

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/160199,Uroczystosc-uhonorowania-grobow-Jana-Jaworskiego-i-Jozefa-Jakubowicza-insygniami.html>
23.04.2024, 18:32

Uroczystość uhonorowania grobów Jana Jaworskiego i Józefa Jakubowicza insygniami „Ojczyzna Swemu Obrońcy” - Oława, 21 lutego 2022

21 lutego 2022 roku na cmentarzu komunalnym w Oławie przy ulicy Zwierzynieckiej odbyła się uroczystość uhonorowania grobów Jana Jaworskiego i Józefa Jakubowicza, żołnierzy 1. Dywizji Pancерnej generała Maczka insygniami „Ojczyzna Swemu Obrońcy” w ramach Projektu „Ocalamy”. Okazją była przypadająca w tym roku 80. rocznicą wydania przez Naczelnego Wodza gen. Władysława Sikorskiego rozkazu o sformowaniu w Wielkiej Brytanii 1. Dywizji Pancерnej, na czele której stanął gen. Stanisław Maczek.

W uroczystościach na cmentarzu, obok przedstawicieli Oddziałowego Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN we Wrocławiu oraz wicewojewody dolnośląskiego Jarosława Kresy, wzięli udział także lokalni samorządowcy w tym Starosta Oławski Zdzisław Brezdeń, burmistrz Oławy Tomasz Frischman, Wójt Gminy Oława Henryk Kuriata. Towarzyszyli im również przedstawiciele służb mundurowych, w tym komendanci Policji w Oławie podinspektor Artur Dobrowolski oraz Straży Miejskiej Jerzy Narolski.

Hołd łącznie trzem żołnierzom 1. Dywizji Pancерnej, którzy spoczywają na cmentarzu komunalnym w Oławie (pochowany jest tam już również Jan Witold Ostiadł, uhonorowany w projekcie „Ocalamy” w zeszłym roku) oddali także przedstawiciele Wojska Polskiego Komendant Garnizonu Wrocław major Sebastian Krupka, dowódca 1. Pułku Saperów w Brzegu pułkownik Grzegorz Oskroba, a także specjalnie przybyła na tę okoliczność delegacja 10. Brygady Kawalerii Pancерnej ze Świętoszowa, której przewodziła major Katarzyna Sawicka. 10. Brygada Kawalerii Pancерnej Wojska Polskie jest spadkobiercą tradycji słynnej jednostki dowodzonej przez generała Stanisława Maczka w czasie Kampanii w Polsce 1939 i Kampanii we Francji w 1940 roku, która później stała się trzonem 1. Dywizji Pancерnej.

Biogramy uhonorowanych

Józef Jakubowicz, ur. 28 kwietnia 1918 r. w Witkowie Nowym, pow. Radziechów, województwo tarnopolskie. Był jednym z ośmiorga dzieci Franciszka i Marii z domu Macher. Kończąc szkołę powszechną w Witkowie rozpoczął terminowanie w miejscowej piekarni, jednak w 1938 roku zdecydował się wyjechać do siostry, mieszkającej wówczas we Francji. Pracował jako robotnik sezonowy najpierw w

okolicy Paryża, a następnie Lotaryngii.

Na wieść o wybuchu wojny we wrześniu 1939 roku zgłosił się do powstających jednostek Armii Polskiej we Francji. Odbił szkolenie w słynnym „koczkodanie” jak nazywano obóz szkoleniowy dla wojsk polskich w Coetquidan na półwyspie bretońskim. 15 lutego 1940 roku złożył przysięgę w 2. Pułku Piechoty, późniejszym 2. Pułku Grenadierów Wielkopolskich 1. Dywizji Grenadierów generała Bronisława Duchy. Brał udział w kampanii francuskiej 1940 roku, walcząc wraz z pułkiem pod Lagarde i Baccarat. Szczęśliwie udało mu się uniknąć niewoli i po przedostaniu się do Wielkiej Brytanii zasilił szeregi 10. Brygady Kawalerii Pancernej, która wkrótce później rozkazem generała Władysława Sikorskiego z 25 lutego 1942 roku stała się trzonem powstającej 1. Polskiej Dywizji Pancernej.

Jan Jaworski służył jako kierowca ciężarówki w 1. Szwadronie 24. Pułku Ułanów. Wraz z tą jednostką przeszedł cały szlak bojowy pułku od walk w Normandii poprzez działania w Belgii i Holandii aż po przyjęcie kapitulacji niemieckiego garnizonu w Wilhelmshaven w maju 1945 roku. 21 października 1944 roku został awansowany do stopnia starszego strzelca. Zdemobilizowany został w październiku 1947 roku i jeszcze tego samego roku powrócił do Polski. Osiadł w Oławie, pracując najpierw w miejscowej fabryce papieru w charakterze ślusarza, a następnie powracając do wyuczonego zawodu piekarza. Józef Jakubowicz zmarł 13 lipca 1973 roku w wieku 55 lat.

Jan Jaworski, ur. 25 stycznia 1919 roku w Dmietrowie, powiat Radziechów, województwo tarnopolskie jako syn Adama i Katarzyny z domu Wojtowicz. Po ukończeniu nauki w szkole powszechnej rozpoczął pracę w kuźni ojca, gdzie zastał go wybuch wojny i późniejsza bezprawna aneksja wschodnich województw Polski do ZSRR w ramach Paktu Ribbentrop-Mołotow. Jan Jaworski był bezpośrednią ofiarą komunistycznych prześladowań. Na początku lipca 1940 roku znalazł się w grupie Polaków deportowanych w głąb Związku Sowieckiego. Pracował przymusowo w rejonie Murmańska a następnie w Kraju Permskim na Uralu. Po podpisaniu umowy Sikorski-Majski, przyzwalającej na formowanie w ZSRR formacji Wojska Polskiego, jako ochotnik wstąpił do oddziałów generała Andersa. Od marca 1942 roku służył w dywizjonie rozpoznawczym 8. Dywizji Zmotoryzowanej. Drogą przez Persję, Egipt i Palestynę został skierowany do Wielkiej Brytanii, gdzie odbył kursy na kierowcę pojazdów osobowych, ciężarowych i pancernych. Od 1943 roku służył w charakterze kierowcy czołgu M4 Sherman 1. Kompanii 24. Pułku Ułanów 1. Dywizji Pancernej generała Maczka. Przeszedł cały szlak bojowy pułku, awansując do stopnia starszego ułana 21 grudnia 1944 roku. Zdemobilizowany w 1947 roku, przez kilka miesięcy mieszkał we Francji, zanim zdecydował się powrócić do kraju. Zamieszkał w Oławie, znajdując zatrudnienie w miejscowej fabryce papieru. Zmarł 20 maja 1963 roku w wieku 44 lat.

Jan Witold Ostiadel, ur. 22 czerwca 1913 roku w miejscowości Dolina w województwie stanisławowskim. Był synem Władysława i Ernestyny z domu Lay.

Ukończył Państwowe Gimnazjum w Stanisławowie i podjął studia na wydziale prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie. Jednak z przyczyny ekonomicznych po 3 latach musiał zaprzestać nauki i podjąć pracę zarobkową w charakterze urzędnika. W 1938 roku odbył przeszkolenie wojskowe i przed wybuchem wojny otrzymał przydział do Batalionu Obrony Narodowej 53. Pułku Piechoty w Stryju. W składzie tej jednostki brał udział w Kampanii Polskiej 1939 roku. 21 września został wraz z innymi żołnierzami jednostki zmuszony do przekroczenia granicy polsko-węgierskiej. Do 3 maja 1940 roku był internowany na Węgrzech, przybywając do Francji niemalże dni przed jej kapitulacją. Stamtąd przedostał się do Wielkiej Brytanii, gdzie otrzymał przydział do 10. Brygady Kawalerii Pancerniej. Po kolejnych awansach, w marcu 1944 roku w stopniu podporucznika stanął na czele plutonu łączności 24. Pułku Ułanów. Wraz z tą jednostką przebył cały szlak bojowy, będąc rannym w październiku 1944 roku. Zdemobilizowany w 1947 roku, powrócił do kraju i rozpoczął pracę w oławskiej Fabryce Papieru, pełniąc nieoficjalnie rolę pełniącego obowiązki kierownika fabryki pod nieobecność ówczesnego dyrektora Tadeusza Goduli, będąc później delegowanym do pracy w innych zakładach papierniczych. Od lat 60 pracował w Powszechnej Spółdzielni Spożyców „Praca” w Oławie, a także pełnił funkcję prezesa Wojewódzkiej Spółdzielni Spożyców „Społem” oddział w Oławie. Zmarł w stopniu kapitana rezerwy 3 lutego 1994 roku.

Jan Jaworski
(1945-1947) z
wiewiórką i odznaką
pamiątkową 24 Pułku
Ułanów.

Józef Jakubowicz z żoną
Zofią.

Jan Witold Ostiadet w
mundurze oficerskim
PSZ.